

DARBININKAS

KETVIRTADIENIS, SAUSIO 29 D., 1925.

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvės Sąjungos

DARBININKAS

— Eina —

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Metams \$4.50
Užrubežy ir Bostono apskrityse \$5.50
metams

"Darbininkas"
366 Broadway, So. Boston, Mass
Tel. South Boston 620.

No. 12. Metai X.

KETVIRTADIENIS, SAUSIO 29 D., 1925.

Kaina 4 centai

Lenkai ruošias pulti Dancigą

LENKAI ATAKUOSIA DANCIGĄ.

Berlin. — Lenkų-vokiečių parubežyje kilo didis sujudimas dėl pasklidusių gandų apie lenkų pasikesinimus užimti ginklu Dancigą. Dancigo valdžia ir Lenkijos valdžia tuo tarpu veda ginčus. Lenkija sutraukė savo kariuomenes Poznaniuje ir Toronijoje. Būle diena gali pasilieti žmonių kraujas.

PALESTINOS PINIGAI.

Palestina leis savo pinigų. Vadinsis dinarais. Tai vardas dažnai minimas šventame Rašte. Dinaras bus lygus angliškam svarui. Dešimtoji dinaro dalis vadinsis šekel.

NAUJAS ŠVEDIJOS PREMIERAS.

Stockholm. — Vietoj Hjalmaro Brantingto, kurs dėl sunkios ligos buvo priverstas pasitraukti, nauju Švedijos ministru pirmininku paskirtas Richardas Sandleras, buvęs prekybos ministeris. Jis yra 45 metų amžiaus vyras.

Nauju premieriui turėjo būti paskirtas F. V. Thorsonas, dabartinis finansų ministeris, bet jis staiga susirgo ir dabar guli ligoninėje.

Brantingas pasilieka kabinete. Jis vis dar serga, bet gydytojai turi vilties, kad jis pasveiks ir galės vėl dirbuoti.

NAUJAS AMBASADORIUS.

Berlin. — Vokietija paskyrė baroną Ago von Maltzaną ambasadorium Jungtinėms Valstijoms. Jis atvyks į Ameriką vasario m. pabaigoje.

PERKA MILTŲ KANADOJ.

Rusija Kanadoj nori pirkti 1,000,000 statinių miltų. Dėl tos priežasties miltai Kanadoj pabrango.

LĒKS Į SALTS.

Vokietijos dovanotas Amerikai zeppelinas Angeles vas. 14 d. lėks į Bermudų salas.

PABRANGO LAIKRAŠČIAI

Paryžius. — Vietos laikraščiai buvo pardavinėjami po 15 centimų, dabar parsiduos po 20 c.

IVAZIAVO Į TUNELI.

Ant Tremont St., Bostone, paslydo trokas popiera priliudotas. Tas atsitiko ties Park St. Tai trokas griuvo laiptais į Tunelį. Tas buvo 5:38 val. vak., kada buvo daug žmonių. Išgastis buvo baisusias. Įvairiais būdais sužeista 11 žmonių. Stėbuklingu būdu tada žmonių buvo netaip tirštai, kaip paprastai kad būna toje valandotyje. Todėl ir nelaimė ne tokia baisi, kaip galėjo būti.

Socijalistai pas vyskupa

VERTĖ VYSKUPĄ ATSIŽA- DĖTI KATALIKYSTĖS

Meksike įvyksta keistų dalykų, bet štai dabar ten įvyko naujas ir tai vienas keisčiausių dalykų. Meksikos sostinėje apaštališka delegacija gavo žinią, kad nedėlioj Aguascalientes mieste 7-mi socijalistai norėjo priversti vyskupą atsižadėti tikybos ir tapti socijalistu. Pas vyskupą atėjo septyni ginkluoti socijalistai ir pasakė vyskupui, kad atsižadėtų katalikystės ir būtų socijalistas. "nes Kristus buvo pirmutinis socijalistas pasaulyje."

Tų socijalistų vykimą pas vyskupą pastebėjo žmonės ir būrių būriai ėmė rinktis apie vyskupo namus. Tada raudoni misijonieriai nusigando. Jie pasiskubino savo misiją baigti. Pareiškė, kad jie vėl sugrįšį jei vyskupas neatsižadės katalikystės ir nestos socijalistu. Tas vyskupas vadinasi Ignacio Valdespinoes.

DARĖ OPERACIJĄ.

Rumunijos karaliui buvo dar- ryta operacija. Jis turėjo ne- galę vidurinėse. Po operacijos jautėsi pusėtina.

SUSTREIKAVO GELEZIN- KELIŲ DARBININKAI.

Kubos geležinkelių darbininkai sustreikavo. Tą padarė ne visų linijų darbininkai.

NAUJAS FRANCIJOS AMBASADORIUS.

New York. — Garlaiviu "Paris" atplaukė naujai paskirtas Francijos ambasadorius Sus. Valstijoms, Emile Daesch- ner, su žmona ir dviem dukte- rim.

KIEK AUTOMOBILIŲ PAGAMINTA.

Pernai Sus. Valstijose auto- mobilijų pagaminta 3,637,078. Užpernai jų pagaminta 3,637- 216, o 1912 m. pagaminta 2- 339,840.

MOTINA SU VAIKU KALĖJIMAN.

New Haven, Ct. — Mary Fontano, 28 m. amžiaus, buvo mūteista kalėti tris metus. Ji turėjo dviejų metų vaiką. Tai ji atsišaukė į teisėją, kad pa- darytų patvarkymą, kad galė- tų ji neštis kūdikį kalėjiman. Jos prašymas išpildytas.

Vaikų darbo įstatymas prasmego

13 VALSTIJŲ BALSAVO PRIEŠ.

Chicago, Ill. — Vaikų darbo amendmentas prie federalės konstitucijos jau tapo palaido- tas. Valstijų balsai tą amend- mentą pasinaugė.

Kad tas sumanymas taptų į- statymu, tai reikėjo, kad trys ketvirtadalės valstijų balsuotų už tą įstatymą. Kadangi yra 48 valstijos, tai užteko 13 val- stijų pasistatyti prieš tą suma- nymą ir įstatymas sumuštas. Tiek valstijų, tai yra 13 val- stijų jau balsavo prieš tą su- manymą ir todėl jis yra pa- smaugtas. Paskutinės valsti- jos balsavusios prieš tą amend- mentą buvo Oklahoma, Kansas ir Ohio.

Pirmutinė valstija balsavusi prieš tą įstatymą buvo Massa- chusetts valstija. Čia valstijos legislatura buvo žmonėms pa- vedus tą dalyką išrišti. Žmo- nės ir nubalsavo prieš. Kito- se valstijose tame dalyke bal- savo pačios legislaturas.

MILTAI RUSIJON.

Portland, Me. — Rusija čia pirkė 8,000 tonų miltų. Vienas Anglijos ir kitas Danijos laivas pasamdyti tuos miltus gabenti Rusijon.

VISI PRIEŠ AMERIKA.

Francijoj svarbiausiu pasi- kalbėjimo ir rašymo dalyku yra skolos Amerikai. Visi žmo- nės apie tai kalba. Sako, kad skolos turi būti panaikytos arba sumažytos.

NEPASIEKĖ TIKSLO.

Hackensack, N. J. — Andrew Jackson De Voe mirė sulaukęs 80 m. amžiaus. Per visą gyvenimą stengėsi surasti būdus tei- singai nuspėti orą. Labai di- deliu išsilgimu jis laukė sau- lės užtemimo. Bet subatoj, ka- da tas įvyko, buvo persilpnas, kad galėtų tai matyti. Greit- po to jis mirė nusiminęs, kad nepasiekė gyvenimo tikslo.

MIRĖ TEVAS.

Coshocton, Ohio. — Hugh Green, 89 m. amžiaus, tėvas Amerikos Darbo Federacijos prezidento, mirė nuo kraujo užsinuodijimo. Jo sūnus buvo šale lovos.

SUSTREIKAVO 150 AUDEJŲ.

Chicopee, Mass. — Dwight Manufacturing kompanijos sus- treikavo 150 audejų dėl alų nukapojimo ant 10 nuos.

ATVYKS PREZIDENTAS.

Prezidentas Coolidge ketina atvykti į Naująją Angliją bal- arba birželio mėnesi.

SUMAZINO DARBUS.

Manchester, N. H. — Amos- keag audininės įvedė penkių dienų darbą savaitėje.

NEMAŽYS ARMIJOS BIUDŽETA.

Rumunija atmetė Tautų Są- jungos kvietimą sumažinti sa- vo ginklavimo biudžetą 1925 ir 1926 metams. Užsienio rei- kalų ministeris Ducea pareiškė, kad esą negalima priimti Są- jungos raginimo, kadangi šiuo tarpu Rumunija gyvenanti pa- vojais laikotarpi, ji turinti rū- pintis krašto apsauga.

DAR NE LAIKAS.

Berlin. — Vokietijos vyriausybė reikalavo kad alijantai pasitrauktų iš Vokietijos užimtų žemių. Alijantai žadėjo iš- traukti savo kariuomenes iš Vokietijos sausio 10 d. Alijan- tai atsakė, kad dar neteėjo laikas apsiginklavusiems ali- jantams trauktis iš nuginkluo- tos Vokietijos.

Wilmington, Del. — Horace Fox, 22 metų, buvo suimtas už vagystę. Teismas pasmerkė jį viešai nuplakti ir penkerius metus sėdėti kalėjime. Plaki- mo hausmė buvo įvykinta. Nu- sikaltėlis buvo pririštas prie stulpo, nurengtas plikai, ir ka- lėjimo prievaida įkirta jam de- vėdešimt rimbų.

Koncertas labai gerai nusisekė

DIDŽIAUSIAS PASISE- KIMAS.

Kai pereitą rudenį Dzimdzi Drimdzi juokų teatro gerbiami artistai — pp. Dineika, Diki- nis, Olsauskas ir Vanagaitis apsisėdė Bostoną paliko savo įpėdinius — Anukus, tai šie sa- vo darbo nevilkinio, o tuojau pradėjo lankytis po Naujosios Anglijos kolonijas. Pirmiausia Anūkai vyko ten, kur gerb. arti- stai iš Lietuvos negalėjo nu- vykti.

Per visą laiką, kur tik vyko turėjo vis geresnes pasekmes. Todėl kai kuriems kilo pavydas ir keletas laisvamanių laikraš- čių ėmė kabinėtis prie Anūkų. Tas jiems nei kiek nepakenkė. Tuoj po tų priekaištų Anūkai turėjo koncertą So. Bostone. Pasisekimas buvo vienas geriausias. Po So. Bostono sekė Montello. Ten Anūkų koncer- tas įvyko pereitą nedėlią sausio 25 d. Rengė L. D. K. S. 2 kp

Pasisekimas buvo didžiau- sias. Parapijinė salė buvo kupi- na žmonių. Prisipildė žmonių ir galerija. Labai retai ten taip daug žmonių prisigrū- džia, kaip kad buvo prisigrū-

Katalikų darbininkų susipra- timas kasdien verčia vis nau- jasnius ir linksmesnius savo gyvenimo atgaitės lapus. Cen- tras kasdien gauna rišulius laiškų, kuriuose reiškiasi ne- paparstas darbininkų gyvumas ir noras dirbti. Dabar jau be- veik visos kolonijos susidomė- — LDKS. varomėjo vajaus rei- kalu; daugelis iš jų jau dirba nuošaly, o kitos rengiasi prie- smargiausio darbo. Kitam nu- mery padosime naujokų užsi- brėžimus, o dabar pakaibėsime apie kovojančiosius, būtent:

Montellas da vis tebemaršuo- ja pirmoje vietoje; štai jo nau- jieji nariai: 1. M. Račkauskaitė, 2. M. Buividaitė, 3. K. Ok- sas, 4. Ag. Tamuliavičiūtė, 5. M. Valentukevičius, 6. K. Zin- kevičius.

Clevelandas seka Montella, vienuolika žingsnių užpakaly. Clevelandas šiuo kartu pora na- rių daugiau prirašė už Monte- llą, vienok aplenkė ją nesu- spėjo — Clevelando nauji na- riai: 1. J. Ažusenis, 2. J. Dau- clevelandiečiai galėjo pralenk- (Gudas, 5. M. Špokienė, 6. J. Šukis, 7. Pr. Urbšaitis (Clev- lando artistas), 8. J. Visockis.

Detroitas, Clevelando kaimyn- nas, žiūri ir stebisi, kad juos clevelandiečiai galėjo pralenk- ti. Detroitiečiai tam netiki. Markuzas, Gustaitis, Stepulio- nis ir k. mano, kad tas neteis- bė — jiems šposas iškirstas. Taip vyrai, šposas, ir da koks

Tamstos jau aštuoniolika- tųjų metų turite už Clev- landą. Sukruskit.

Cambridgius, per ilgą laiką buvęs pirmas, dabar jau net ketvirtoje vietoje pasiliko — maršuoja treją žingsnių už- pakaly Detroito. Vienok vienu žingsniu jau arčiau prie savo konkurento, mat prisuntė vie- ną naują narį — J. Moekevičių. Cambridgiečiai, laikykites.

Bostonas yra penktas iš si- lės, ir jau turi tik aštuonias nariais mažiau už Cambridgių. Pastaromis dienomis Bostonas- gerokai pašoko, prirašė penkis naujus narius: 1. S. Danielinis, 2. J. Guziavičia, 3. E. Marks, 4. T. Valis, 5. St. Znotinas. Bostoniečiai da žada parodyti ką jie gali. Tamoliūnas, da- bartinis kuopos raštininkas, jau nuo senai smarkiai dirba, bet dabar jam į pagelbą stoja kuopos pirmininkas ir N. Ang. apskrįčio oficialis organizato- rius J. Jaroša, išd. V. Valatka ir dar gausis kitų.

Didisai ir garsusai Worces- teris irgi nesnaudžia, imasi smarkaus darbo. Ten gerokai dirba Jonas Vaitkus ir dabar stoja darban dabartinis kuopos pirmininkas p. Vieraits. Šį sykį iš Worcesterio kuopos at- piskėjo keturi nariai: 1. J. Za- karas, 2. J. Stašaitis, 3. P. Po- levičius, 4. K. Kulšauskas. Worcesterio veikėjai sako, kad jie pralenks visas kitas koloni- jas. Matysime.

Lawrenca užpuolė baisi ne- laimė, jis visuomet buvo pir- ma Worcesterio, o nuo pračio sekmadienio pasiliko užpakaly. Žinoma, labai netoli, tik vienu žingsniu. Manoma, kad Law- renca Worcesteriui nepasi- duos, nes ten yra daug nemil- tančių darbininkų. Lawrenca tik reikia pajudėti, o kai jis pajuda, tai gali ir mūrus nu- laužti. Reikia atsiminti, kad ten yra kun. Virmauskis ir kun. Furas, abu smarkūs kalbini- kai ir darbininkų rėmėjai. Law- renca naujieji nariai yra: 1. P. Grinis, 2. Pr. Jončiūnė. — Lawrenciečiai, gyvensnė ko- von su Worcesteriu.

Hartfordas prisuntė tik vie- ną naują narį J. Jozapavičių. Bet jis sako, kad jeigu tik Conn. apskritys pradės judėti, tai mes visuomet būsime pir- mieji.

Gerai, vyrai ir moterys, kas- dirba tas ir turi — drėkime vi- si — o pergalė bus mūsų. Dra- siau, gyviau, plačiau arkinė- užžklusį ir usimis uzleista va- lėna. Mes darbininkai.

Vajaus vedėjas

\$112,500,000 LAIVYNO REIKALAME.

Japonija savo karo laivyno reikalams šiemetams skiria 225 milijonus jėmų, tai yra 112 milijonų dolerių, kurių pusė- džiū "Vilniaus Balša." Vil- bus suvartota naujiems karo laivams statyti.

IŠ LIETUVOS

Vaikas žmogžindys.

Nesenai kariuomenės teismas nagrinėjo 16 met. Jono Pet- rausko bylą už 15 metų mergai- tės Marcelės Padleckaitės išža- ginimą ir jos mušimą. Tai atsitiko taip. Ukiminkas Jaku- bauskas Kazys, gyv. Armeniš- kių kaime, Serėdžians valsč., buvo pasisamdęs pusbernį Jo- ną Petrauską, kilusį iš Načiū- nų kaimo. Šių metų vasario mėn. 25 ar 26 d. pas ukiminką Jakubauską buvo atėjusi į sve- čius jo giminaitė Marcelė Pa- dleckaitė, 15 m. amžiaus, drau- ge su savo motina. Motina pabuvusi kiek laiko, tą pačią dieną išvyko į namus, o Mare- cėlė dar pasiliko pas Jakubauską. Antrą dieną, vasario m. 27 d., anksti rytą Jakubauskas su sa- vo žmona išvyko turgun į Se- redžius. Namie liko pusbernis Jonas Petrauskas, Marcelė Pa- dleckaitė ir keli Jakubausko vaikučiai nuo 1 iki 4 m. am- žiaus. Dienos vidury Petraus- kas su Padleckaite išėjo gyvu- lių šerti. Atėjus pimdviem į daržinę, Petrauskas priver- ta jauną mergaitę išžaginęs. Grįžus į kambarį, Marcelė gra- simusi Petrauskui pasakysianti jo šeiminiškui, ka jis tai pada- res. Petrauskas, paėmęs neva- valyti Jakubausko medžioklinį šautuvą, jį užtaisęs ir atsigre- žęs į Marecėlę taręs: "Ka tu čia kalbi, štai tavo nušausiu," ir atlenkęs dešiniąją gauduką, jį paspaudęs. Pasirodo šūvis ir kalbamoji mergaitė Marcelė nuvirto ant žemės be žado. Pradėjęs mažiems vaikučiams verkti, Petrauskas išnesęs per- šautąją mergaitę į virtuvę, šau- tuvą padėjęs į vietą, kur jis prieš tai buvęs paslėptas, o pat- kas užkūr pasišalinęs.

Sugrįžę ukiminkai iš turgaus, rado savo giminaitę kraujuose- galinėje. Jie, nieko nolaikda- mi, pranešė apie tai policijai. Buvo atvykęs ir vietos čekėris, kuris apžiūrėjęs ją ir radęs dar gyvą, patarė vežti į Kauno li- goninę, bet ji pakeliui į Kan- gą mirė.

Po kiek laiko karys Kazys. Jono Petrauskos brolis, viesėda- mas pas tėvus, pamatęs per- lauką einantį jo brolių Joną, ku- ri sulaukęs ir pristatęs į poli- ciją. Policijoje Jonas Petrus- kas pats prisipažino esą kal- tas, tik teisme teisinosi vėno- rėjęs Marcelės nušauti, bet jį ti kgasdines, kad ši nepasaky- tų jo šeiminiškams apie jo dar- bus. Be to, Jakubausko kme- tų amžians mergaitė teisme pa- tikrino, kad jį pusbernį Jo- nas Soves į Marecėlę.

Teismas, peržiūrėjęs šią bylą pripažino Joną Petrauską kal- tu ir už abu jo musikalstamus darbus paskyrė po 8 metų an- kinųjų darbų kalėjimo, tačiau atsižvelgdamas į jo amžių, kai- po nepilnametį, nubaudė 6 me- tų paprasta kalėjimu.

Vieton uždaryto "Vilniaus Balso."

Viln us. Uždarytas lenkų val- niūnijų dolerių, kurių pusė- džiū "Vilniaus Balša." Vil- bus suvartota naujiems karo laivams statyti.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 Act of Oct. 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$4.50
Boston and suburbs \$5.50
Foreign countries yearly \$5.50

NAUJI DEBESIAI

Kai pereitą sėdėdą pasklido žinia apie tai, kad Japonija pasirašė sutartį su Rusija, tai vėliau buvo pranešta, kad prez. Coolidge tylijo dėl to įvykių. Prez. Coolidge yra šiaip jau tylus, bet šis tyliėjimas yra reikšmingas, nes Japonijos ir Rusijos susitarimas yra didelės reikšmės Amerikai ir visam pasauliui. Amerika yra Japoniją smarkiai įžeidusi. Kai supykinta Japonija susitaikė su plačia Sovietų Respublikų Unija (Rusija), tai Amerikai tas negalėjo nepagadoti ūpo. Kodėl Japonija susitaikė su Rusija?

Reikia žinoti, kad Japonija yra be galo tirštai apgyventa šalis. Japonija yra pramoninis kraštas. Gyvąs jos reikalas yra plėstis, gauti žalią medžiagą savo dirbtuvėms ir rinkti savo išdirbimus. Amerika japonus atstūmė, ant Amerikos kontinento durys jiems uždarytos. Anglija norėdama Amerikai dranginga išrodyti, nedarė su Japonija ypatingų sutarčių. Seniau padarytoji sutartis nebuvo atnaujinta, kai jos terminas pasibaigė. Japonija liko izoliuota, be draugių. Tą matė Maskvos bosai. Maskvai yra gyvas reikalas sueti ir artimą susidraugavimą su kuria nors pramoninga šalim. Be to Maskvos bosai atkandę dantis Vakarų Europoj nukreipė savo veikimą į rytus, ten tarp puslankinių tautų pavarė savo darbą, pasiekė Anglijos opijū vietų — Persijos, Afganistano, Indijos. Maskva toms tautoms siūlė talką prieš Angliją. Kaip matome tad pramoningai Japonijai, Amerikos įžeistai, Anglijos ignoruojamai, pasidarė išrokavimas susimerkti su Maskva. Rusijos žaliųjų medžiaga dabar bus apdirbama Japonijos dirbtuvėse.

Rusija savo propaganda rytuose stoji labai pavojingų diegliu Anglijos pasonėje. Anglija yra jautri, tai dieglį skaudžiai jaučia. Kai Rusija susigiminiavo su galinga Japonijos imperija, tai Londono diplomatai be abejonės krūptelėjo, o ne vienam ir plaukai ant galvos atsistojo.

Taigi pasaulio santikiai painiojasi ant milžiniškos skalės. Nauji debesiai ima į padanges kilti. Ruošiamasi prie naujos milžiniškos audros. Kritingiausioje padėtyje randasi Anglija. Ji savo padėty žino ir daro atitinkamus žingsnius. Apie

tai ką ji daro, pakalbėsime sekamame numeryje. Pamatysime, kad ir Lietuva nuo to milžiniško sūkurio netoli testovi.

BUSIĄS PALEISTAS LIETUVOS SEIMAS

Lietuvos ir Amerikos lietuvių laisvamanių laikraščiuose skelbiama, kad Lietuvos "klerikalai" plenuoja paleisti seimą. Tik to priešastys paduodamos visiškai skirtingos. Štai "Tėvynė" skelbia, kad "klerikalai" savo naudai norį rinkimus išnaudoti. Girdi "mat siemė" visame katalikiškame pasaulyje paskelbta "šventieji metai", todėl klerikalai mano, kad ta aplinkybė pagelbės jiems laimėti rinkimus.

Gi Brooklyno "Vienybė" cituoja laisvamaniško kryptinio "Šiaulių Naujienas", kur sakoma: "Jeigu vadai nežino, ką darvyti, tai reikia pasiklausti žmonių. Reikia paleisti Seimą ir paskelbti naujus rinkimus. Žmonės tada pasakys ką jie mano apie Alijantų notą ir apie Klaipėdą."

Iš to matosi, kad laisvamaniai dėl Seimo paleidimo taip kalba, kaip girdi.

NEBE REIKALO DEJAVO

Neseniai rašėme, kad Lietuvos liudininkų laikraštis "Lietuvos Žinios" sudejavo dėl keliamų bylų prieš laikraščius. Pasirodė, kad dejavimas buvo ne be reikalo. Štai dabar tas laikraštis praneša apie savo bėdą. Bėda tame, kad kun. Vilimas patraukė "Lietuvos Žinias" teisman už šmeižtą. Teismas redaktoriumi paskyrė pinigine bauda 100 litų sumoje arba penkias paras arešto.

Be viena bėda ne bėda. Kitame numeryje "Liudininkų Žinios" praneša, kad į jas kimba pralotas Olsauskas už šmeižimą.

BOBIŠKAS PLEPALAS

Brooklyno "Vienybė" num. 11 yra korespondencija iš Chicago, kur aprašoma ex-So. Bostoniečio Rastenio prakalba. Be kitko ten rašoma:

"Gerb. Rastenis pirmoje savo kalboje aiškino svarbų šliakio-Garmaus bylos, nurodydamas, kad klerikalai dėtyje randasi Anglija. Ji savo padėty žino ir daro atitinkamus žingsnius. Apie

tai klerikalams pasiseks, be abejonės, pasmaugti netik "Sandarą," bet ir kitus pažangiuosius laikraščius. Tai buvo kalba, kokią tik advokatas tegali paskyti."

Jeigu reiktų Rasteniui, arba kuriam kitam jo bendraminčiui prirodyti kur, kurie "klerikalai" mobilizavo spēkas "Sandarai" smaugti ir ką jie sumobilizavo, tai to amžinų dienų neprirodytų. S-rietis Rastenis augstinamas advokato titulu turi žinoti, kad mobilizuoti spēkas ką nors smaugti, boikotuoti, prieš ką nors konspiruoti yra kriminališkas daiktas. Todėl adv. Rastenis su savo bendraminčiais gali užvesti tokią bylą prieš "klerikalus," kokios nėra būvę tarp lietuvių. Tai tada būtų mirtinas smūgis klerikalams padarytas.

Šitie pavieniai koperatyvėliai buriasi į vadinamąją bespalvę Lietuvos Koperatyvių Bendrovių Sąjungą ir spalvine katalikų sąjungą. Katalikai nestoja pirmoju todėl, nes naučia, kad bepartizimas gražus tik iš veido, o širdyje nuleptas tam tikrais dažais, kurie nors nepasirodo ant estrados, bet už kulisių veikia.

Katalikiškųjų koperatyvų kongresas žada būti vasario mėnesį, o L. K. B. S. jau buvo gruodžio 14, 15 ir 16 dd., 1924 m. Šiame kongrese dalyvavo 286 atstovai nuo 256 koperatyvių organizacijų. Sulig koperatyvų rūšimis buvo atstovaujama sekamai: 101 kredito organizacija — 119 atstovų, 100 yartotojų bendrovių (visokių krautuvinių) — 108 atstovai, 39 žemės ūkio organizacijos — 40 atstovų, 14 pieno perdirbysčių — 12 atstovų, viena gyvulių auginimo draugija — 1 atstovas ir vienąs žinimierų koperatyvas.

Šis kongresas buvo jau trečias iš eilės, jamė dalyvavo apie du kartai daugiau atstovų, negu dviejuose pirmuose.

Štai keletas iš priimtųjų rezoliucijų:

DR. K. PAKSTAS I NEW YORKA.

Kaikurių rytinių kolonijų kviečiamas, Dr. K. Pakstas ketina kelti Chicago's Liaudies Universite-to paskaitų perkelti į New Yorko, gal net Bostono apielinkes. Važiuos tik tuomet kai atsiras pakankamai pakvietimų kelionės lėšoms padengti.

Temos; 1) KULTURA ir KATALIKAI; 2) ŠV. RAŠTAS ir GAMTOE MOKSLAI; 3) GYVYBĖS EVOLIUCIJA ir ŽMOGAUS AT-SIRADIMAS ir k.

Išvažiuoti iš Chicago's manytų vasario 2 d. ir kelionėje išbūtų 2-3 savaites. Kludytų Pittsburgo apielinkes, Rytinę Pensylvaniją, New Yorką ir Bostoną. Kiekvienoje apielinkėje galėtų pasakyti nuo 1 iki 3 prakalbų. Norintieji teiksis kreipties "Draugo" Redakcijon.

..Žinant Dr. K. Pakšto platųjį ir gilųjį mokslo gėžą ir matant labai svarbias jo parinktas temas, daugiau mums nieko nelieka, kaip tik paraginti visas rytines kolonijas, jų veikėjus, naudotis mokslo vyro paskaitomis, kurios yra kiekvienam gyvam žmogui labai brangios ir naudingos.

Nepraleiskim progos.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Cleveland, Ohio. Ten Buvusiam. — Apie tą patį dalyką jau buvo rašyta kito korespondento, be togi žinutė jau labai susivėlavus — nedėsimė. Rašyk daugiau, Tamstos korespondencijų laukiamė.

Cicero, Ill. J. M. — Tamstos pastabėlės, atkartotinai buvo aiškinamos "Darb." — praleisime šiuo kart.

Lietuvos Koperacija.

Lietuvoje koperacija labai prigyja ir auga. Lietuvos žmonių rankos da tik neseniai tapo paliusuotos, o vienok per tą trumputį laikotarpelį suspėta sukurti virš penkių šimtų koperatyvų, kurie valdo daug krautuvinių, kredito įstaigų, pieno perdirbysčių ir kitokių žmoniems reikalingų organizuotų kūrų.

Šitie pavieniai koperatyvėliai buriasi į vadinamąją bespalvę Lietuvos Koperatyvių Bendrovių Sąjungą ir spalvine katalikų sąjungą. Katalikai nestoja pirmoju todėl, nes naučia, kad bepartizimas gražus tik iš veido, o širdyje nuleptas tam tikrais dažais, kurie nors nepasirodo ant estrados, bet už kulisių veikia.

Katalikiškųjų koperatyvų kongresas žada būti vasario mėnesį, o L. K. B. S. jau buvo gruodžio 14, 15 ir 16 dd., 1924 m. Šiame kongrese dalyvavo 286 atstovai nuo 256 koperatyvių organizacijų. Sulig koperatyvų rūšimis buvo atstovaujama sekamai: 101 kredito organizacija — 119 atstovų, 100 yartotojų bendrovių (visokių krautuvinių) — 108 atstovai, 39 žemės ūkio organizacijos — 40 atstovų, 14 pieno perdirbysčių — 12 atstovų, viena gyvulių auginimo draugija — 1 atstovas ir vienąs žinimierų koperatyvas.

Šis kongresas buvo jau trečias iš eilės, jamė dalyvavo apie du kartai daugiau atstovų, negu dviejuose pirmuose.

Štai keletas iš priimtųjų rezoliucijų:

I.

"II-sis Lietuvos Koperatyvų Kongresas, išklauses pranešimą apie bendrą Lietuvos Koperatyvų padėty laikotarpį tarp II ir III Kongreso ir rasdamas, kad:

1) Lietuvos Koperacija; nežinint tu sunkių ekonominių sąlygų, kurias jai teko pergyventi per paskutinius pustrėčių metų, padarė didelę pažangą užimdamą vis svarbesnę vietą mūsų šalies ūkyje.

2) kad besiplečiantį koperacijos judėjimą gali sutrukdyti nesuderintas koperatyvų centrų ir atskirų koperatyvų veikimas ir inėsimas politikos ir jų darba.

II.

1) pripažinti, kad kopeartyvų centrų apimtų visos Lietuvos vienos rūšies koperatyvus ir būtų organizuojami tik ekonomiais ir specializacijos pagrindais;

2) steigimą koperatyvų, vadovaujantis politikos motyvais greta su jau esamais nepartiniais laikyti neproduktingu visuomenės lėšų aikvojimu ir nereikalingu koperatinųjų pajėgų išblaškymu;

3) kvieisti koperatininkus savo darbuose laikytis politinio,

ikiybinio ir tautinio neutraliteto, t. y., žiūrėti į koperatyvus kaip į vietą, kur įvairių pažiūrų asmenys gali vaisingai dirbti.

4) pavesti visų Lietuvos koperatyvų centraliniam organui — Lietuvos Koperatyvų Tarybai — dėti visų galimų pastangų tarp atskirų koperatyvų ir jų centrų, kad išvengtų paralelizmo.

III.

Koperatyvų Kongresas išklauses pranešimą "Koperacijos reikšmė Lietuvos ūky" ir turėdamas galvoj, kad:

1) mūsų suvargusių visuomenės organizmų maitinasi iš-tisa virtinė bereikalingų tarpininkų, kurių nusikratyti tegalima koperatyvinėmis bendrovėmis.

2) kad mūsų smulkus žemės ūkis kuriuo remiasi visas, mūsų ekonominis gyvenimas, be koperacijos negali naudotis visais žemės ūkio technikos vaisiais, negali suprasti, įvertinti kitėjančių rinkos sąlygų ir joms prisitaikinti.

3) kad pačiai liudžiai nesurprantant ir nesirūpinant savais ekonomiais reikalais, mažai tegali padėti bet kokia pagalba iš šalies, net neturi vaisių ir didžiama vyriausybės pastangų pagerinti jos padėty, gi koperacija kaip tikrai ir mokina pasitikėti savo pajėgomis, rūpintis savo reikalais,

4) kad koperacija kelia mums taip trūkstantį taupin-gumą bei sąžiningumą,

5) kad tik koperacija pajėgs sumaudoti visus atliekamus krašte kapitalus pačios liudies reikalams ir

6) kad, apskritai imant, koperacija yra vienas tų svarbiausių kelių, kurie veda į šviesią teisybės pamatais sutvarkytą pasaulį, viena tų galingųjų jėgų, kuri griaua privatinio kapitalo galybę,

a) kvieisti visą visuomenę domėtis koperacija ir dėtis jos šeimon;

b) reikalauti iš vyriausybės, kad ji kiek galėdama stengtūsi teikti neutralinei Lietuvos koperacijai tokių sąlygų, kuriuose jos darbas galėtų vaisingai augti ir bujoti.

III.

III-sis Lietuvos Koperatyvų Kongresas išklauses du referatu Kredito Koperatyvų reikalais konstatuoja:

1) neviendą kredito koperacijos plėtotę sodžiaus ir miesto gyventojų tarpe,

2) kad kredito koperacija neturi pakankamai apyvartos kapitalų,

3) kad prieškarinių kredito koperatyvų padėtis neaiški.

4) kredito koperacijoj mato

Vincas Silpnutis.

K. L.

Nors nėr, sesute, čionai tos laimės, Kurios norėčiau palinkėt; Nėra to džiaugsmo, kurį be baimės Galėtum rasti — nuolat turėt.

Tad gal nuliūsti, rankas nuleisti Ir verkti, skūstis, aimanuot?!.. O nel.. Jaunimui žaibai paleisti... Ir vietoj verksmo uždainuot...

Juk mūs' dvasia jauna, sparnuota Lekioj' per dienas ir naktis; Juk ras' me laimę ilgai sapnuota... Tegu mus verkiant nieks nematys!

Užpaljai, 1924. X. 17 d.

Lietuvos ekonominio progreso didžiausią veiksmį,

5) mano, kad Valstybė privalo visokeriopai remti kredito koperaciją,

6) laiko vienu kredito koperacijos artimiausiu uždaviniu liaudies lėšų mobilizaciją liaudies taupmenų formoje ir todėl randa reikalingu:

1) Kad prieškariniai kredito koperatyvai būtų kaip galima greičiau likviduoti,

2) Apyvartos lėšoms sudaryti kiekvienam kredito koperatyvui sąmatos keliu turi būt duodama iš valstybės lėšų lig laikės paskolos,

3) Žemės Bankas ir Valstybės Taupomosios Kasos turi išdavinėti paskolas per koperatyvines organizacijas,

4) Ieškoti paskolų užsienyje ir prašyti Lietuvos Vyriausybės garantijų,

5) Pripažinti geistinu, kad visų rūšių koperatyvų narių kreditavimas būtų daromas tik per kredito koperatyvus,

6) Patariama kredito Koperatyvams imtis sulig išgalės tarpininkavimo operacijų, laikantis kontakto su kitų rūšių koperatyvais.

IV.

III-sis Lietuvos Koperatyvų Kongresas, išklauses pranešimą "Koperatyvų uždaviniai kovoje su falsifikacija" ir, turėdamas galvoj:

1) Kad prokių falsifikacija yra labai plačiai vartojama ir atneša Lietuvos piliečiams didžiausią medžiaginių nuostolių bei neapskaičiuojamos žalos sveikatai ir

2) kad vaisinga kova su falsifikacija tegali būti vedama tik organizuotai, remiantis mokslo daviniais ir visuomenėi pritariant, n u t a r ė:

1) Pavesti Koperatyvų Tarybai rūpintis, kad būtų išleista atitinkamų įstatymų kova su falsifikacija,

2) kad būtų įkurta prekybos higienos bei sanitarijos inspekcija iš tam tikrų žinovų su teisėmis traukti atsakomybėn nusikaltusius prekių falsifikacijosje,

3) Raginti koperatyvus kuo plačiau aiškinti savo nariams prekių falsifikacijos klausimą,

4) Nurodyti organizacijoms, kurios ruošia koperacijos darbuotojams kursus, esant reikalo, teikti tuose kursuose žinių iš prekių falsifikacijos srities.

V.

švietimo ir propagandos reikalu.

III-sis Lietuvos Koperatyvų Kongresas, imdamas domėn, kad mūsų liaudies koperacijos uždavinių supratimas tebėra mažas,

n u t a r ė:

1. Kviesti visas koperacijos organizacijas ir koperacijai prielankius asmenis, kiekvienai progai esant, varyti koperacijos švietimo ir propagandos darbą.

2. Tam tikslui prie koperatyvinių organizacijų vietose sudaryti atitinkamas komisijas iš koperatyvo Valdybos, inteligentijos, moterų ir moksleivių atstovų.

3. Komisijų darbų koordinavimu rūpinasi esamos Lietuvos Koperatyvų Sąjungos.

4. Platinti koperacijos laikraščius, žurnalus, knygas, steigti knygynėlius, skaityklas, liaudies namus ir tt.

5. Rūpintis, kad visose pradžiniuose aukštesnėse mokyklose būtų įvestos koperacijos pamokos.

6. Pavesti Koperatyvų Tarybai ateinančiais metais pasirūpinti suaukti Mokinių Koperatyvų atstovų suvažiavimą.

7. Kviesti visas Koperatyvų Sąjungas tankiau organizuoti provincijoje ir centre trumpalaikius koperacijos, žemės ūkio ir sąskaitybės kursus, į kuriuos kviešti lankyti koperatyvų narius ir tarnautojus.

8. Priminti visoms koperatyvinėms organizacijoms, kad, einant II Lietuvos Koperatyvų Kongreso natarimui, kiekviena jų privalo sudaryti koperacijos švietimo ir propagandos darbam fondą iš pelno nuosimčių.

Iš šitų penkių rezoliucijų matome, kad Lietuvos Koperacija rįžtasi kaip galint daugiau patarnauti darbo žmonėms; ji stengiasi paimti ir savo rankas vartojimo, gamybos, kredito, apdraudos ir kitas reikalingas darbininkų gelbėjimui šakas.

Amerikiečių lietuvių koperatyvėms krautuvėms ir kitoms egzistuojančioms draugijoms, taipgi reiktų turėti nuosavus suvažiavimus; jeigu ne visos Amerikos, tai nors apskričių.

Koperatorius.

VISŲ DOMEI

Aiškumo ir atsakomybės deliai visi turintieji reikalų su centru prisilaikykite sekančios tvarkos: Visi čekiai ir money orderiai turi būti išrašomi centro išdininko A. POTEEMBERGO vardu ir siunčiami centro raštinen. Visi laiškai, kurie ribasi su organizacija, (ne būžim: apgarsinimais, knygų užsakymais ir tt.—tas priklauso administratoriui), narių reikalais, turi būti adresuojami asmeniai sekretoriui—P. DAUŽVARDIS, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Nesilaikantieji pareikštųjų prašimų, atsitikime liuosėsno patarnavimo, negalės gauti asmeninių satisfakeijų.

Iš Lietuvos

Aplaiškė siuntinį maldaknygių vertės \$1,000. Parduodame veik per pusę kainos, kadangi nemorime sukrovė laikyti. Agentai, perkantieji maldaknygių nemaziaus \$25.00 vertės gauna gerą nuosimtį. Turime sekančių maldaknygių:

AUKSO ALTORIUS, baltais celuloidos viršeliais su kabuke, auksuoti kraštai, nepaprastai graži, tik.....\$1.75
ANIOLAS SARGAS, tokiais pat apdarais, tik biskj mažesnė. Kaina.....\$1.25
ANIOLAS SARGAS, rudos skūros apdarai, laabi graži \$1.50
AUKSO ALTORIUS, juodos skūros minkštiais gražiais apdarais, su kabute.....\$1.75
AUKSO ALTORIUS, minkštiais skūros viršeliai, be kabutės, tik.....75
ANIOLĖLIS, labai graži vaikams knygėlė, minkštiais skūriniais apdarais, tik.....40
VAINIKELIS, maža, juodais minkštos skūros apdarais, tik.....30

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

SIoux CITY, IOWA.

Sekasi.

Pastaraisiais laikais nedaug buvo matyti korespondencijų iš šios kolonijos. Gal mūsų korespondentai veikia ir korespondencijose? Korespondencijas iš šios kolonijos skaito netikėtai abejaunant visi "Darbininko" skaitytojai, bet ypatingai tie, kurie čionai kada nors gyveno ir tie, kurie paskolinti mūsų parapijai pinigų ir laukia kas metą prisistomti nuosimūnų ir sugražinimo paskolų. Nors jie neprašo tuojuos sugražinti paskolintų pinigų, vienok jiems rūpi žinoti apie veikimus ir kaip parapijos dalykai tvarkosi. Suinteresuotiesiems be abejonės bus malonu žinoti, kad parapijos finansiniai stoviai yra geriausiame padėjime. Laikė parapijos metinio susirinkimo, kuris įvyko sausio 18 d., iš atskaitų pasirodė, kad per metus pelno padaryta du tūkstančių dol., t. y. dviem tūkstančiais parapijos skola sumažinta. Dabartinė skola yra 16 tūkstančių dol. ir visi pinigai paskolinti nuo pačių žmonių — lietuvių, ant 4-to nuosimūnų. Visiems buvo apmokėtas nuosimūnis. Vienok parapijos nuosavybė yra verta apie 100 tūkstančių dol., kadangi ji turi visą blioką lotų, kurie verti nemažiau tūkstančių dol. kiekvienas. Bažnyčia verta nemažiau 40 tūkstančių dol. Po tam nauji suoliai, nuodėmklausykla, alforai, vargonai, svetainės įtaisai ir k. d. verti nemažiau 50 tūkstančių dol. Kaip, 9 metai atgal, buvo pastatyta bažnyčia, kur nekur buvo matyti namai, bet dabar visur apstatyta namais, vieni lietuvių. Dabar lietuviams yra 4 namai statomi. Todėl parapijos nuosavybė vis brangsta.

Parapijos komitetai.

Parapijos komitetai yra sekanti: Ant. Moekevičius, pirm.; Juozas Juodelis, vice-pirm.; Juozas Grigaliūno vietoj išrinktas, Jonas Popieris, išd.; Stasys Uselis, rašt. Klebonas ir komitetai darbuojasi kuogeriausiai. Tarp žmonių pakilo didelis tipas dėl parapijos pasisekimų. Visi visame užgaudinti. Laukia da geresnės ateities. Lietuvių šeimynų nesumažėjo, bet pasidaugino.

Darbai eina geriausiai. Visos skerdyklos dirba pilnai. Niekad taip daug gyvulių nekierio čionai kaip dabar.

Vakarėlis.

Sausio 12 d. per pasidarbavimą Juozas Juodelio buvo surengtas pasilinksminimo vakarėlis. Scenoje vaidinta "Užsipelnė Diplomas." Veikiančios ypatos buvo vien jaunumečiai, kurie nustebino visus atsilankiusius į vakarėlį, taip puikiai lošiant tą veikalą. Ant. Gogelis, Trinity College, mokinyš, turėjo svarbiausią ir ilgiausią rolę ir gerai išmoko. Kitos ypatos buvo: Step. Gogelis, Pran. Šeputis, J. Vaitkūnas, Zof. Moekevičiūtė, O. Balčiūnaitė.

Po tam buvo pasakytas juokingas dialogas Kaz. Baranausko ir Juoz. Bulkevičiaus. Zof. Moekevičiūtė pasakė eiles. Sekė šokiai. Laukiame daugiau veikimo.

Parapijonas

WORCESTER, MASS.

Sausio 25 d. L. D. K. S. 7 kuopa buvo parengus savo metinį vakarą, bažnytinėje svetainėje. Nors diena buvo graži, bet publikos susirinko mažai. Vakarą susidėjo iš prakalbų, deklamacijų, teatro, dainų, muzikos ir monologų. Adv. P. Dauzvardis kalbėjo apie darbininkų reikalus, nurodė kokių būdu darbininkai gali išsiskirti iš kapitalistų jungo ir priciti prie šviešesnio gyvenimo.

LDKS. labai silpnai stovi ir tą kuopelę sutvarkyti, tai reikia daug daug darbo padėti.

Worcesterio lietuvių kolonija gana didelė, bet darbininkai kooperatyviškai nesusipratę. Nors worcesteriečiai galėtų turėti vieną iš didžiausių kooperacijų, bet dabar taip kaip nieko neturim. Adv. P. D. gana plačiai nurodė kooperacijos naudingumą ir, rodos, dabar jau reikėtų tik griebtis už darbo ir ką nors sudaryti.

Nors pas mus dar vis trūksta patyrušų kooperacijos vedėjų, bet juk niekas pats per save neatsiranda — žmonės turi nuveikti visokių darbus ir nuveikti jei tik nori. Tad pabandykim ir mes šį bei tą pajudyti.

Narys.

SPRINGFIELD, ILL.

Garnys ieškodamas šiltų kraštų nutūpė ant Gabalų stobos, gi lėkdamas toliau paliko Gabalam sūnų, padaugindamas šeimyną. Linkėtina naujokui tėvų dvasios.

I. K. Z.

LEWISTON, ME.

Mūsų kampelis jaučiasi lyg atskirtas nuo didžiojo lietuviškojo kūno, nes mes neturime tų privilegijų, kuriomis gali naudotis mūsų vidurinės kolonijos; pas mus retai kada užsuka kokie nors kultūrininkai, švietėjai — lietuvišbės budintojai. Mes jų laukiame išsijoje, dažnai net ir apsvaigstame bet laukdami, susirngstame — užmiegame.

Vyrai, moterys! Jau senai turėjome svečią savo kolonijoje — dabar vienas atvažiuoja. Ir atvažiuoja toks, kurio mes savo kolonijoje da neme matę ir jis nėra buvęs, būtent adv. P. Dauzvardis, LDKS. centro sekretorius. Jis atvažiuoja ne au. y rinkti, bet pasakyti mums kas dedasi plačiam pasauly, Lietuvoje, Amerikos kolonijose ir darbininkų judėjime.

Dauzvardis atvažiuoja pas mus kviečiamas Lietuvos Vyčių 2-ros kuopos. Tatgi visi Vyčiai, Darbininkai, Sąjungietės, rengkimės prie prakalbų, kurios įvyks nedėlioje, antrą valandą po pietų. Nepasilikime tą dieną nė vienas namuose, traukime į prakalbas patys ir veskimės visus draugus. Iš kalno užtikriname, kad prakalbos bus svarbios ir visiems naudingos. Atėjusieji džiangsis, o neatėjusieji gailėsis.

Nepamiršk, nedėlioje 2 val. po pietų.

Zinantis.

LAWRENCE, MASS.

Čia kaip ir kitose kolonijose veikimo ir naujienų netrūksta. Tų žinių tiek daug čion randasi kad net išleidžiami savaitiniai lapai Žinių-Zinėlės.

Neseniai buvo perstatytas veikalas "Betliejaus Stainelė." Gražus teatras. Daugiausiai vyrų lošimas. Kun. Juras mokino ir dirgavo. Išėjo kopuikiausiai.

Kun. Juras atkankė Chicago, Baltimore, New Yorką. Kelionėje buvo dvi savaitė. Grįžo namo 16 sausio. Gražius išpūdžius turi parsivežęs iš katalikų Chicagoj gyvenimo.

Sausio 18 Nekalto Pras. P. M. Mergaičių Draugija lošė "Dievo Darželį," operetę iš anglų kalbos versta. Gražus, tik trumpas veikalėlis. Baigoj buvo rodomi krutamai paveikslai.

Sausio 25 buvo ruošiamos Blaivininkų prakalbos. Kalbėta tik iš pradžių. Po tam buvo rodomi krutamai paveikslai. Turėjo kalbėti kun. Jakaitis, bet negalėjo pribūti — sirgo.

Prie visokių veikimų dar pridėk 15 ar 16 draugijų ir kuopų susirinkimus, bažnytinės pamaldas. Ir turi didelį kolonijos išsitempinimą. O kur dar Sunday School, Palanga?

Sviežianis interesas tai kun. Juoro kelionė. Jis išvažiuoja su Bostono maldininkais į Rymą vas. 15. Iš ten važiuos į Palestiną, Franciją ir Lietuvą. Visa kolonija darbuojasi kelionės labui.

Reporteris.

GRAND RAPIDS, MICH.

Parapijos vakariene.

Sausio 11 d. buvo įrengta parapijos vakariene, kuri kopuikiausiai pavyko. Vakarą vedėjas buvo mūsų gerb. klebonas kun. A. Deksnis. Po vakarienei tuoj buvo parengtas tam tinkamas programos. Pirmiausiai prakalbėjo mūsų dvasiškas vadovas kun. A. Deksnis, aciuodamas už skanią vakariene gspadinėms, kurios taip skaniai pagamino tą vakariene, o paskiaui ir tiems, kurie valgė.

Toliau kalbėjo Dr. J. Šimoliūnas, apie sveikatą. Po tam sekė dainos, solai, duetai, ir t. t. Sv. Petro ir Povilo Choras užtraukė keletą smagių dainelių. Ant užbaigimo klebonas tarė širdingą padėką visiems už atsilankymą, o ypatingai farmeriui Lauraičiui, nes jis paukavo del tos vakarienes 30 žąsų.

Vargonų pašventinimas.

Bažnytinis koncertas buvo sausio 18 d. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Programą išpildė bažnytinis Šv. Petro ir Povilo Choras. Žmonių buvo pilna bažnyčia ir visi įdomiai klausėsi maloniai žavėjančių balsų.

Pirmiausiai atidarė programą,

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Kas skyrė mės laikas nuo laiko gyvūnams reikalingas joms Borden's motinos ir motinos jauno kūdikio.

Kūdikį aprūpinimas ir pūnėjimas yra dalykas gyvos svorės šeimynai ir tautai ir mes žinome, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikyti tarpais atviri, ir labai gerbiame.

STRAIPSNIS 104

GYDUOLĖS IR VAISTAI.

Gali būti gydytojas išrašys vaistų kūdikiui. Bet tik po gero išvotimo, sužinojęs visą padėtį. Kitais žodžiais tariant, jis žino kas yra bloga ir žino ką jis išrašo. Vaistas yra tik tavo kūdikiui ir tik tam tikroms ligoms, todėl tu pats vaistas vargu galėtį pagelbėti tavo kūdikiui.

Daugelis kūdikių atserga nuo vaistų, kurie buvo skirti kitoms. Tas pats vaistas gali turėti kitokių veikimų ant kitų kūdikių. Tik gydytojas gali pasakyti ką reikia tavo kūdikiui. Jis pradedas ligus metus sunkiame moksle, kad tą dažinojus.

Tavo kūdikiui verkiant, bandyk surasti priežastį. Nebėgk tuoj prie vaistų skrynėms ieškant kokio nors "raminančio sirupo." Dažnai tie sirapai turi svaigalų, kurie kenksmingi kūdikiui. Jei kūdikis serga, sauk daktarą. "Naminės gyduolės" yra perdaug pavojingos. Jei nežinai kas yra kūdikiui, tai kaip gali jį gydyti.

Per keletą genterčių Amerikietės motinos auklėjo savo kūdikius su Borden's Eagle Pienu, delto, kad šis Eagle Pienas joms buvo rekomenduojamas ir delto, kad rado jį užganėdintam. Bet ant nelaimės daugelis Amerikiečių ir Lietuvių motinų niekad pilnai negalvo žinoti kodėl tokie pulkus rezultatai buvo gauti. Eagle Pienas yra šviežiausias ir riebiausias pienas rupestingai sulietas su gryniausiu cukrumi, kas padaro kūdikiams maistą, kada motinos pieno nėra arba jo neužtenka.

Idant Lietuvė motina žinotų kaip vartoti Borden's Eagle Pieną Borden kompanija lietuvių kalboje atspaudė pilnas maitinimo instrukcijas, pasakancias kaip parfošti Borden's Eagle Pieną kūdikiams visokių amžių. Jei nori kopūjos šitų instrukcijų, turėi išpildyti kuponą mūsų laikraštyje topančio aparšrinimo ir pristatyti jį kompanijai, o toji noriai prisigs visai dykai jas karut su puikla knyga.

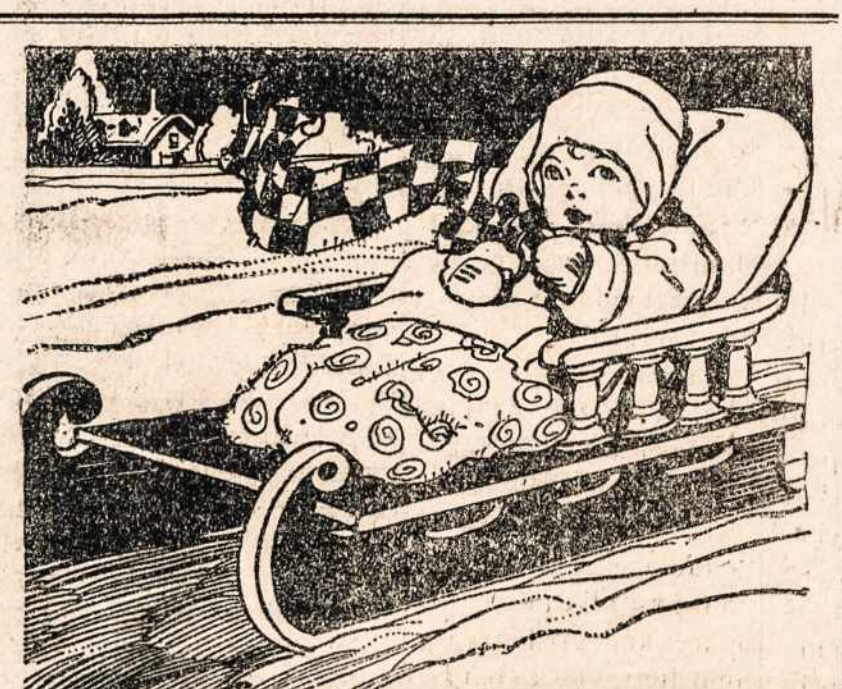
Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit atciūai.

ant vargonų, p. E. J. Phillips, katedros vargonininkas, su didele griausmu preliudijos "Toceata ir Fuga" Bacho solo giedoją Katherine Jonušeska Filipis, soprano. "O Divine Redeemer" Gounod paskui giedoją choras. Visi savo užduotis atliko gerai. Žmonėms labai patiko choras kuomet užtraukė Infomtaus, o augštas sopranas K. J. Phillips, tik gaudė savo augštų žavėjančių balsu.

Taigi dabar Grand Rapids lietuvių jau gerai gyvuoja, nes turi savo naują bažnyčią, didžiausią šioje apylinkėje, vargonus, mokyklą ir seserų namą, gražiai ištaisyta. Žodžiu, tik gyventi ir žiūrėti — kur vienybė ten galybė.

Vakariene.

Sausio 20 d. vietinis klebonas kun. A. Deksnis įrengė iškilmingą vakariene savo jaunimui, choris-

KUDIKIO PIRMI METAI YRA JO SVARBIAUSI!

Jūsų kūdikio gyvenimo pradžia priklauso nuo maisto, kurį duosite bėgy pirmų dvylika mėnesių. Maistas, kuris padarytų stiprius kaulus ir vikrias kojas, privalo būti sveikas, sotus, o tuo pačiu laiku ir lengvai ir pilnai suvirškomas.

Jei negalite savo kūdikio žindyti, Borden's Eagle Pienas turį tuoj mintin kristi. Per virš 67 metus motinos juomi pasitikėjo. Eagle Pienas yra smarkiai gydytojų išrašomas ir rekomenduojamas, delto, kad jis švarus, saugus ir lengvai priuosiomas.

Borden's Eagle Pienas šiandien augina daug vaikų, kurių tėvai išaugo Eagle Pienu ir kurių tėvų tėvai, 60 ir 70-tais metais perėjo šimtmečio išaugo tuo pačiu pienu.

Borden's Eagle Pienas yra geras, sveikas karvės pienas, tinkamai sumaišytas su puikiausiu cukrum ir tinkamu kiekiu vandens. Vartojant jį sulyg nurodymų, jis arčiausia atsteja motinos pienu.

Jei norite dykai nurodymų jūsų kalboje, kaip perėti kūdikį su Eagle Pienu ir padaryti jį stipriu ir sveiku, išpildykite selkamą kuponą ir prisiūskite mums.

KUPONAS

Katrą Literatūrą Norit

Penėjimo Instrukcijos	Vaičiai del Vaikų	Vaikų Knyga Dept. 2
Vardas	.....	.....
Adresas	.....	(Lith.)

BORDEN COMPANY

EAGLE BRAND

Trade Mark of THE BORDEN COMPANY

Reg. U.S. Pat. Off.

GAIL BORDEN

Which their PRESERVED MILK will be superior to any other because it is sterilized and for additional protection each label will bear the signature of Gail Borden.

THE BORDEN COMPANY

BORDEN BUILDING NEW YORK

GERA PROGA LIKTI BAGOTU.

Parduodu bucernę ir grosernę ir namą 3 seimynų, viskas parsiduoda už \$16,000, rendos neša ir metus 181,428 ir biznis geras: savaitinė apvarta nuo \$600 iki \$700. Namas kampinis ir krautuvej visoki įtaisai pagal šių dienų. Priežastis parduvimo — važiuoju į Lietuvą. Antraš agausit "Darbininko" ofise, 309 Broadway, South Boston, Mass. (V2)

SENI ŽMONĖS GALI RASTI PALENGVINIMA NUO DAUGELIO LIGŲ.

Tūkstančiai vartoja naują prirengimą ir sako, kad suteikia jiems puikų palengvinimą į keletą dienų.

Jei jusų gydytojas nėra dar jį užsakęs jums, tik nusikite pas aptiekorių ir nusipirkite butelį šio naujo prirengimo. Jis vadinasi Nuga-Tone. Vartokite jį keletą dienų ir jei jus neišrodysit geriau ir nestajausite geriau, nekaimus jums nieko. Musų skaitytojai sukas, kad Nuga-Tone yra nekenkiantis, maloni ir gera gyduolė, kuri taiso apetitą, nervus, kraują ir kuną greitai, suteikia saldų ir malotų miegą, stimuluoja kepenis ir inkstus ir reguliuoja skilvį ir žarnas. Išdrėbėjai žino labai gerai, kad Nuga-Tone suteiks jums tiek zero ir jie įsakė visiems aptiekoriams duoti jums garantiją arba pinigų gražinti, jei jums nepagelbės. Žinrėkite garantiją ant pakelio. Rekomenduojamą, garantuojamą ir parduodamą pas visus aptiekorius.

Dabar L. D. K. S. vajas — prirašinėk naujus narius ir užrašinėk "Darbininką."

VISUS SPAUDOS DARBUS

siuskite į "DARBININKO" SPAUSTUVĖ

Kurioje greitai, gerai ir pigiai atspausdinama: KNYGOS KONSTITUCIJOS PLAKATAI TIKIETAI LAISKAM ir KONVERTAM ANTALVIJAI, UŽKVIETIMAI BAR CHEKIAI ir tt. Su visais spaudos darbais visuomet kreipkitės pas mus o gausite geriausį patarnavimą.

"DARBININKAS" 366 West Broadway So. Boston, Mass.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kūdikiai negali niekuomu sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalus jų motinos! Priežiurėkite juos rupestingai. Pridabokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsiereiktų nos mažiausiu vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiui mėgsta jį. Jie net prašo daugias. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

MUZIKAMS IR DAINININKAMS

Kurie norite gauti naujų dainų, reikalaukite tuojuos, nes nedaug turime. Agentams ir chorams nuleidžiame didelius nuosimūnius. Pinigus siųskite su užsakytais kartu.

20 dainų dviems ir trimis lygiems balsams. Muziką parengė A. Vaičiūnas, karo chorvedys. Labai gražios ir tinka vyrų chorui. Kaina..... 30

J. Tallat-Kelpšos
Balnok, tarne žirgą. Gerkim broliai (mišrių balsų chorui)..... 25

St. Šimkaus
Vienas žodis ne šneka (chorui)..... 40
Darbininko daina (mišriam chorui)..... 50

Česlovo Sosnauskio
Blaivininkų himnas..... 15

Antano Bačiulio
Nauji, tik išleisti veikalai

Andra prieš dieną (solo)..... 1.00
Žvaigždutė (solo) ir Aušta dytas (duetas)..... .75
Oi, dainos (solo arba duetui)..... .50
Nokturnas (duetas bossui ir sopranui)..... 1.25
O, laisve (mišriam kvartetui arba chorui)..... .50
Myliu (mišriam kvartetui arba chorui)..... .75
Piemėnėlis (duetas)..... .50

Miko Petrausko
Lietuvių dainos, Telpa 69 dainos. Knyga 90 pusl. 1.50
5 Metų Kanklės. Telpa 55 dainos: chorams, duetams ir solams. 190 puslapių..... 5.00

Girių Karalius, vieno veiksmo fantastiška opera. Labai gražus veikalas..... 3.00
Opera, "Eglė, Zalčių Karalienė"..... 14.00

Solo: balsui ir pianui:
Siuntė mane motinėle..... 20
Šių nakčiai (džukiška)..... 30
Jojau dieną..... 40
Vai aš pakirščiau..... 30
Už šilingėlj..... 20
Ko lūdit sveteliai..... 15
Skyniau skynimėlj..... 15
Saulėle raudona..... 20
Liho (latviška)..... 10

"Darbininkas" 66 B'way So. Boston, Mass.

